

2 0 1 9

SANSKRIT

(General)

Paper : 6.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the prose-work written by Bāṇabhaṭṭa other than *Kādambarī*.

‘কাদম্বৰী’ৰ বাহিৰে বাণভট্টৰ দ্বাৰা ৰচিত আনখন গদ্যকাব্যৰ নাম লিখা।

(b) What is the principal sentiment of *Kādambarī*, the prose-work of Bāṇabhaṭṭa?

বাণভট্টৰ গদ্যকাব্য ‘কাদম্বৰী’ৰ মুখ্য বস কি ?

(c) Fill up the gap :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

গদ্য _____ নিকৰ্ষণ বদন্তি।

(d) What is the principal sentiment of 'वासवदत्ता'?

'वासवदत्ता'ৰ মুখ্য বস কি ?

(e) What was the name of the सारिका found in the 'वासवदत्ता'?

'वासवदत्ता'ত পোৱা সাৰিকাৰ নাম কি আছিল ?

(f) What was the name of the mother of वासवदत्ता?

वासवदत्ताৰ মাকৰ নাম কি আছিল ?

(g) Who was मकरन्द?

মকৰন্দ কোন আছিল ?

(h) How many Cantos are there in the *Kumārasambhavam*?

'কুমাৰসম্ভৱম্'ত কিমানটা সৰ্গ আছে ?

(i) Write another name of इन्द्र as you find in the *Kumārasambhavam*.

'কুমাৰসম্ভৱম্'ত পোৱা অনুসৰি ইন্দ্ৰৰ অন্য এটি নাম লিখাঁ।

(j) Who is कुसुमायुधः?

কুসুমায়ুধ কোন ?

2. Answer the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write equivalent Sanskrit terms for the following two words :

তলত দিয়া শব্দ দুটাৰ সমাৰ্থক সংস্কৃত শব্দ লিখা :

कुलिहाम् ; हिमाद्रेः।

(b) Mention two features of 'कुमारसम्भवम्' as a Mahākāvya.

মহাকাব্য হিচাবে 'কুমাৰসম্ভৱম্'ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(c) Complete the following Verse :

তলত দিয়া শ্লোকটি সম্পূৰ্ণ কৰা :

तव प्रसादात् कुसुमायुधोऽपि सहायमेकं मधुमेव लब्ध्वा।

... .. ॥

(d) “तद् गच्छ सिद्ध्यै कुरु देवकार्यम्।”

Who is the speaker here? To whom it was said and what was his job?

ইয়াত বক্তাজন কোন? কথাৰ কাক কোৱা হৈছে আৰু তেওঁৰ কাৰ্য্যটো কি?

(e) “भवाद्दशा एव भवन्ति भाजनान्युपदेशानाम्।”

Name the speaker here. Who, according to him, is fit to take advice?

ইয়াত বক্তাজনৰ নাম কি? তেওঁৰ মতে, উপদেশ গ্ৰহণ কৰাৰ যোগ্য কোন?

3. Explain any *one* of the following :

5

তলৰ যি কোনো এটাৰ ব্যাখ্যা কৰাঁ :

(a) अपगतमले हि मनसि स्फटिकमणाविव रजनिकरगभस्तयो विशान्ति सुखेन उपदेशगुणाः। गुरुवचनमलमपि सलिलमिव महदुपजनयति श्रवणस्थितं शूलमभव्यस्य।

(b) यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजलप्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति बुद्धिः। अनुज्झितधवलतापि सरागैव भवति यूनां दृष्टिः।

4. Attempt any *two* of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Explain the following statement :

তলৰ উক্তিৰাৰী ব্যাখ্যা কৰাঁ :

“बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम्।”

(b) Prepare a description of 'লক্ষ্মী' as you find in the *Kādambarī*.

'কাদম্বৰী'ত পোৱা ধৰণেৰে 'লক্ষ্মী'ৰ বিষয়ে এটি বৰ্ণনা আগবঢ়োৱা।

(c) Present a note on the advice of যুকনাস given to চন্দ্ৰাপীড়.

চন্দ্ৰাপীড়ৰ প্ৰতি শুকনাসে দিয়া উপদেশৰ ওপৰত এটি টোকা উপস্থাপন কৰা।

5. Translate the following passage :

5

তলৰ কথাখিনি অনুবাদ কৰা :

গঙ্গেব বসুজনন্যপি तरङ्गबुदुबुदचञ्चला, दिवसकरगतिरिव प्रकटित-
विविध-संक्रान्तिः, पातालगुहेव तमोबहुला, हिडिम्बेव भीमसाहसैक-
हार्यहृदया, प्रावृडिवाचिरद्युतिकारिणी।

6. Estimate সুবন্ধু as a prose-writer.

10

গদ্যকাৰ হিচাবে সুবন্ধুৰ এটি মূল্যায়ন কৰা।

Or / অথবা

Present in your own words the incidents leading to the transformation of Vāsavadattā into stone-image.

'বাসৱদত্তা প্ৰস্তৰ মূৰ্ত্তিলৈ ৰূপান্তৰ হোৱাৰ আঁৰৰ ঘটনাটো তোমাৰ নিজৰ ভাষাত উপস্থাপন কৰা।

7. Quote from memory any one verse from the Third Canto of the *Kumārasambhavam* which does not exist in this question paper. 5

এই প্রশ্ন কাকতত নথকা 'কুমাৰসম্ভৱম্'ৰ তৃতীয় সৰ্গৰ যি কোনো এটি শ্লোক মুখস্থ লিখাঁ।

8. Explain any one of the following : 5

তলৰ যি কোনো এটি ব্যাখ্যা কৰাঁ :

(a) অধ্যাপিতস্যোদানসাপি নীৰ্তিঁ প্রযুক্তরাগপ্রাধিধির্দ্বিষস্তুে।
কস্যার্থধর্মৌ বদ পীড়য়ামি সিন্ধোস্তটাবোধ ইব প্রবৃদ্ধঃ ॥

(b) তস্মিন্ মঘোনস্বিদশান্ বিহায় সহস্রমক্ষ্ণাং যুগপত্ পপাত।
প্রযোজনাপেক্ষিতয়া প্রভূণাং প্রায়শ্চলং গৌৰবমাশ্রিতেষু ॥

9. Present a description of Lord Śiva in meditation from your prescribed text of the *Kumārasambhavam*. 10

তোমাৰ পাঠ্যক্রমত থকা 'কুমাৰসম্ভৱম্'ৰ নিৰ্দ্ধাৰিত অংশৰ পৰা ধ্যানস্থ শিৱৰ এটি বৰ্ণনা উপস্থাপন কৰাঁ।

(7)

Or / অথবা

Give a description of untimely spring season as found in the Third Canto of the *Kumārasāmbhavam*.

‘কুমারসম্ভবম্’র তৃতীয় সর্গত পোরা অনুসৰি অকাল বসন্ত ঋতুৰ এটি বৰ্ণনা দিয়াঁ।
